

I

Ze arresteerden me in Eno's cafetaria. Om twaalf uur. Ik zat aan de roerei met koffie. Het was geen lunch, maar een uitgesteld ontbijt. Ik was moe en doorweekt van een lange wandeling in de stromende regen. Helemaal van de snelweg naar de rand van het dorp.

Het was een kleine, maar lichte en schone cafetaria. Hij was gloednieuw en leek op een omgebouwde treinwagon. Het was een smalle zaak met een lange eetbar aan de ene kant, een weggewerkte keuken achterin en eethokjes aan het raam. Halverwege was de ingang.

Ik zat in een hokje voor het raam een achtergelaten krant te lezen. Het ging over de verkiezingscampagne van een president op wie ik de vorige keer niet had gestemd en op wie ik nu evenmin zou stemmen. Buiten was het opgehouden met regenen, maar er zaten nog schone druppels op het raam. Ik zag de politieauto's stoppen op het grind van de parkeerplaats. Ze waren hard aan komen rijden en knarsend tot stilstand gekomen. Lichtbalken op de auto flitsten aan en uit. Rood en blauw licht in de regen druppels op het raam. Portieren sprongen open, agenten eruit. Twee uit elke auto met wapens in de aanslag. Twee revolvers en twee riotguns. Zwaar spul. Eén revolver en een geweer holden naar de achterkant. De andere twee sprongen naar de deur.

Ik bleef gewoon zitten kijken. Ik wist wie er in de cafetaria waren. Een kok in de keuken. Twee serveersters. Twee oude heren. En ik. Het ging om mij. Ik was er nog geen halfuur. De vijf anderen waren er waarschijnlijk al hun hele leven. Als er iets met een van de anderen zou zijn, zou er een brigadier gegeneerd binnen zijn gekomen. Hij zou iets verontschuldigends mompelen. Hij zou hun verzoeken mee naar het bureau te gaan. Dus de artillerie en de haast waren niet voor hen bedoeld. Die waren voor mij. Ik propte een hap ei in mijn mond en schoof een biljet van vijf dollar onder het bord. Ik vouwde de achtergelaten krant op en stak hem in mijn jaszak. Hield mijn handen boven tafel en dronk mijn kopje leeg.

De man met de revolver bleef bij de deur. Hij zakte door de knieën en richtte het wapen met twee handen. Op mijn hoofd. De man met het geweer kwam op me af. Slanke, lenige knapen. Keurig netjes. Ze volgden het handboek. De revolver bij de deur bestreek met een zekere mate van nauwkeurigheid de hele zaak. De riot-gun dicht bij me kon me aan flenters schieten. Andersom zou een vergissing zijn. De revolver kon bij een handgemeen missen en een schot hagel vanaf de ingang zou de agent die de arrestatie moest verrichten plus de man in het achterste hokje het leven kosten. Tot dusverre deden ze het correct, dat was zeker. Zij waren in het voordeel, dat was ook zeker. Ik zat in dit krappe hokje in de val en kon geen kant uit. Ik spreidde mijn handen op tafel. De agent met het geweer kwam dichterbij.

‘Stilzitten! Politie!’ schreeuwde hij.

Hij schreeuwde zo hard mogelijk om stoom af te blazen en te proberen me de stuipen op het lijf te jagen. Ook volgens het boekje. Een hoop kabaal en woede om het doelwit ontvankelijk te maken. De agent met de revolver bij de deur kwam dichterbij. Zijn collega met het geweer ook. Hij kwam te dichtbij. Hun eerste vergissing. Als het nodig was geweest, had ik een uitval naar de loop kunnen wagen om hem omhoog te wringen. Misschien een knal in het plafond, een elleboog in het gezicht van de agent en het karabijn zou van mij zijn. De man met de revolver had nu een smaller schootsveld en kon niet riskeren dat hij zijn collega zou raken. Het had er slecht voor ze uitgezien. Maar ik bleef gewoon met mijn handen omhoog zitten. De agent met het geweer stond nog steeds te schreeuwen en springen.

‘Hier, op de grond!’ riep hij.

Ik gleeed langzaam uit het hokje en hield mijn polsen in de richting van de agent met de revolver. Ik ging niet op de grond liggen. Niet voor deze boerenjongens. Zelfs niet als ze de hele politiemacht met kanonnen op me af stuurden.

De agent met de revolver was een brigadier. Hij was vrij rustig. Het geweer bleef op me gericht toen de brigadier zijn revolver in de holster stak, de handboeien van zijn koppelriem haalde en om mijn polsen dichtklikte. De achterhoede kwam uit de keuken. Ze liepen om de toonbank en gingen achter me staan. Ze fouilleerden me. Heel grondig. Ik zag de brigadier knikken toen ze het hoofd schudden. Geen wapen.

De jongens van de achterhoede pakten ieder een elleboog. Het karabijn bleef op me gericht. De brigadier kwam voor me staan.

Het was een gedrongen, atletische blanke. Slank en bruin. Mijn leeftijd. Op het plastic naamplaatje boven de zak van zijn overhemd stond *Baker*. Hij keek me aan.

‘U staat onder arrest op beschuldiging van moord,’ zei hij. ‘U hebt het recht om te zwijgen. Alles wat u zegt kan tegen u worden gebruikt. U hebt het recht om zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen. Als u zich geen advocaat kunt veroorloven, zal de Staat Georgia een pro-Deoadvocaat aan u toevoegen. Begrijpt u deze rechten?’

Een keurige lezing van de rechten van een verdachte. Hij sprak duidelijk. Hij las ze niet van een briefje. Hij sprak alsof hij wist wat het betekende en waarom het van belang was. Voor hem en voor mij. Ik reageerde niet.

‘Begrijpt u deze rechten?’ vroeg hij opnieuw.

En weer gaf ik geen antwoord. Jarenlange ervaring had me geleerd dat honderd procent zwijgen het beste is. Iets zeggen en ze kunnen het verkeerd verstaan. Misverstaan. Je kunt erop veroordeeld worden. Het kan je dood betekenen. Stilte brengt de arresterende agent van zijn stuk. Hij moet je vertellen dat je het recht hebt om te zwijgen, maar heeft de pest in als je van dat recht gebruik maakt. Ik werd aangehouden op beschuldiging van moord. Maar ik zei niets.

‘Begrijpt u uw rechten?’ herhaalde Baker. ‘Spreekt u Engels?’

Hij was rustig. Ik zweeg. Hij bleef rustig. Hij had de kalmte van iemand die beseft dat het moment van gevaar is geweken. Hij zou me gewoon naar het bureau brengen en verder kon hij me aan een ander overlaten. Hij keek om zich heen naar zijn drie collega’s.

‘Oké, opgelet, hij heeft niets gezegd,’ gromde hij. ‘Kom op.’

Ik werd naar de deur gebracht. Daar gingen we, in ganzenpas. Baker voorop. Daarna de agent met het geweer. Hij liep achteruit, nog steeds met die dikke, zwarte loop op mij gericht. Op zijn plaatje stond *Stevenson*. Ook hij was middelgroot en zag er goed uit. Zijn wapen leek wel een stuk afvoerpijp. Hij wees naar mijn onderbuik. Achter me liep de achterhoede. Ik werd met een vlakke hand op mijn rug naar buiten geduwd.

Buiten op het grind was het warm geworden. Het moest de hele nacht en het grootste deel van de ochtend hebben geregend. Nu stond de zon brandend aan de hemel en de damp sloeg van de grond. Doorgaans was dit een hete, stoffige plek. Vandaag lag hij te stomen met dat heerlijke, koppige aroma van een kletsnatte

straat onder de hitte van een zon die op zijn hoogtepunt staat. Ik stond met mijn gezicht naar de zon en haalde diep adem terwijl de agenten zich hergroepeerden. Een agent aan weerskanten voor de korte wandeling naar de auto. Stevenson nog steeds alert met zijn doorlader. Bij de eerste auto hinkte hij een stap naar achteren toen Baker het achterportier openmaakte. Mijn hoofd werd omlaag gedrukt. Ik werd op de achterbank geduwd met een keurig heupduwtje van de linksback. Professioneel. In een van god en alles verlaten plaatsje als dit was dat vast het resultaat van veel oefening en niet van praktijkervaring.

Ik zat alleen achterin. Er zat een dikke, glazen ruit voor de voorbank. De voorportieren stonden nog open. Baker en Stevenson stapten in. Baker reed. Stevenson zat half omgedraaid om mij in de gaten te houden. Niemand zei iets. De achterhoede-auto volgde. Het waren nieuwe auto's. Ze reden rustig en soepel. Schoon en koel van binnen. Geen onuitwisbare sporen van radeloze uitslovers die voor mij op deze bank hadden gezeten.

Ik keek uit het raampje. Georgia. Ik zag welvarend landschap. Zware, vochtige, rode klei. Heel lange, rechte rijen laag struikgewas op de akkers. Pinda's misschien. Iets eetbaars, maar wel lucratief voor de kweker, of voor de landeigenaar. Waren hier nog landeigenaren? Of alleen maar reusachtige ondernemingen? Ik wist het niet.

Het was maar een kort ritje naar het stadje. De auto siste over het gladde, natte asfalt. Na een kleine kilometer zag ik twee net te gebouwen, allebei nieuw, allebei met een keurige tuin. Het politiebureau en de brandweer. Vrijstaand bij elkaar met een groot gazon met een standbeeld ervoor. We waren aan de noordkant van de stad. Mooie, landelijke architectuur uit een royaal budget. De wegen waren van strak asfalt en de trottoirs van rode blokken. Driehonderd meter naar het zuiden zag ik een oogverblindend witte kerktoren achter een groepje huizen. Ik zag vlaggenmasten, markiezen, alles keurig in de verf, en groene gazons. Alles was door de zware regen opgefrist. Nu lag het plaatsje in de hitte te dampen en op de een of andere manier zag het er krachtig uit. Een welvarende gemeenschap. Het zou wel betaald zijn van hoge boereninkomsten en even hoge belasting op de forenzen met een baan in Atlanta.

Stevenson zat nog naar me te staren toen de auto iets langzamer ging rijden om vervolgens de grote, halve cirkel van de oprijlaan van het bureau op te gieren. Op een laag betonnen bord las ik:

Hoofdbureau van Politie, Margrave. Moest ik me eigenlijk zorgen maken? Ik was gearresteerd. In een stad waar ik nog nooit was geweest. Kennelijk wegens moord. Maar ik wist twee dingen: ten eerste konden ze niet bewijzen dat er iets was gebeurd wat niet was gebeurd. En ten tweede had ik niemand vermoord. Althans, niet in dit plaatsje en de rest was lang geleden.

2

We stopten voor de ingang van het lange, lage gebouw. Baker stapte uit en keek naar links en naar rechts langs de gevel. De achterhoede kwam erbij. Stevenson liep naar de achterkant van onze auto. Hij ging tegenover Baker staan. Richtte zijn geweer op mij. Dit was een goed team. Baker maakte het portier aan mijn kant open.

‘Oké, kom op,’ zei hij. Het was bijna binnensmonds.

Hij wipte op en neer en keek om zich heen. Ik draaide me langzaam een kwartslag en wurmde me uit de auto. De handboeien werkten niet mee. Buiten de auto was het nog warmer. Ik deed een stap naar voren en wachtte. De achterhoede kwam achter me staan. Voor me was de hoofdingang. Op een lange, marmeren fries stond met heldere letters: Hoofdkwartier van de Gemeentepolitie van Margrave. Daaronder waren glazen deuren. Baker trok er een open. Hij zoog zich beneden vast aan rubber zuignappen. De achterhoede gaf me een duw. De deur sloot zich achter me.

Binnen was het weer koel. Alles was wit en chroom. Neonlicht. Het zag eruit als een bank, of als het kantoor van een verzekeringsmaatschappij. Er lag vloerbedekking. De wachtcommandant stond achter een lange balie. Het leek erop dat hij zou vragen: waarmee kan ik u van dienst zijn? Maar hij zei niets. Hij keek me alleen maar aan. Achter hem was een enorme kantoortuin. Een zwartharige vrouw in uniform zat aan een breed, laag bureau. Ze had administratief werk achter een beeldscherm gedaan. Nu zat ze naar me te kijken. Daar stond ik, met aan weerskanten een agent. Stevenson stond met zijn rug tegen de balie. Hij had zijn wapen op me gericht. Baker stond naar me te kijken. De wachtcommandant en de vrouw in uniform keken me aan. Ik keek terug.

Vervolgens moest ik links afslaan. Ze stopten voor een deur. Baker liet hem openzwaaien en ik werd een kamer in geduwd. Het was een verhoorkamer. Geen ramen. Een witte tafel en drie stoelen. Tapijt op de grond. Een camera in een van de hoeken van

het plafond. Het was er erg fris. Ik was nog altijd nat van de regen.

Ik bleef staan en Baker snuffelde al mijn zakken door. Mijn eigendommen werden in een stapeltje op tafel gelegd. Een bundeltje bankbiljetten. Wat muntjes. Kwitanties, kaartjes, stukjes papier. Baker controleerde de krant en liet hem in mijn zak zitten. Hij wierp een blik op mijn horloge, maar liet het zitten. Daar had hij geen belangstelling voor. De rest werd in een grote tas met een afsluitende rits geveegd. Die tas was bedoeld voor mensen die meer op zak hebben dan ik. Er zat een wit plaatje op de tas. Stevenson schreef er een nummer op.

Baker zei dat ik moest gaan zitten. Daarna gingen ze allemaal de kamer uit. Stevenson droeg de tas met mijn spullen. Ze gingen de kamer uit, deden de deur dicht en ik hoorde dat de sleutel werd omgedraaid. Het was een zwaar, gesmeerd geluid. De klank van precisie. Het geluid van een groot, stalen slot. Het geluid van een slot dat mij wel binnen zou houden.

Ik nam aan dat ze me een poosje in afzondering zouden houden. Zo gaat dat meestal. Isolement stimuleert de loslippigheid. Een neiging tot praten kan veranderen in een neiging tot bekennen. Een arrestatie met toeters en bellen gevolgd door een isolement van een uur is een pittige strategie.

Maar ik had het mis. Een afzondering van een uur stond niet op het programma. Misschien was het wel hun tweede tactische schoonheidsfoutje. Nadat ik het slot weer open had horen klikken, kwam Baker weer naar binnen. Hij had een plastic bekertje koffie bij zich. Vervolgens maakte hij een gebaar naar de dame in uniform die ik aan het bureau achter de balie had zien zitten om binnen te komen. Het zware slot klikte achter haar dicht. Ze had een aluminium koffertje bij zich dat ze op de tafel deponeerde. Ze klikte het open en haalde een lange, zwarte houder met nummers tevoorschijn. Daarin zaten witte, plastic nummers. Die gaf ze aan mij met het bruuske en verontschuldigende medeleven dat ik van tandartsassistentes gewend was. Ik nam het aan met mijn geboeide handen. Ik tuurde omlaag om te controleren of ik het niet ondersteboven hield en hield het onder mijn kin. De vrouw haalde een lelijke camera uit de koffer en ging tegenover me zitten. Ze zette haar ellebogen op tafel bij wijze van statief en boog zich naar voren. Haar borsten rustten op de rand van de tafel. Knappe vrouw. Zwart haar, grote ogen. Ik keek haar

aan en glimlachte. De camera klikte en flitste. Voor ze het kon vragen, draaide ik me een kwartslag voor de profielopname. Ik hield het lange nummer tegen mijn schouder en keek naar de muur. De camera klikte en flitste weer. Ik ging weer recht zitten en gaf het nummer terug. Met twee handen vanwege de boeien. Ze nam het van me aan met zo'n glimlach van getuite lippen van: tja, onaangenaam, maar het moet nu eenmaal. Net als de tandartsassistente.

Vervolgens haalde ze de spullen voor de vingerafdrukken tevoorschijn. Een heldere kaart voor tien afdrukken, en er hing al een nummertje aan. De ruimte voor de duimen is altijd te klein. Deze kaart had twee vierkanten op de ommezijde voor afdrukken van de hele handpalm. De boeien maakten het proces er niet makkelijker op. Baker bood niet aan om me ervan te verlossen. De vrouw deed inkt op mijn handen. Ze had zachte, koele vingers. Geen trouwring. Naderhand gaf ze me een stapeltje papieren zakdoekjes. De inkt liet zich makkelijk verwijderen. Nieuw spul, dat ik nog niet kende.

De vrouw haalde het rolletje uit de camera en legde het bij de afdrukken op tafel. Ze stopte het toestel weer in het koffertje. Baker tikte op de deur. Het slot klikte weer open. De vrouw pakte haar spullen. Niemand zei iets. De vrouw ging de kamer uit. Baker bleef bij mij. Hij deed de deur weer met dezelfde gesmeerde klik op slot. Vervolgens leunde hij tegen de deur en keek mij aan. 'De baas komt straks,' zei hij. 'Met hem zul je wel moeten praten. We zitten hier met een toestand die om opheldering vraagt.' Ik zei niets terug. Met mij praten zou niets ophelderen. Maar de man was beleefd en toonde respect. Dus nam ik de proef op de som. Ik stak mijn handen naar hem uit. Een stilzwijgend verzoek om ze los te maken. Hij dacht even na en haalde vervolgens zijn sleutels tevoorschijn om ze los te maken. Hij hing ze weer aan zijn riem. Hij keek me aan. Ik keek terug en liet mijn armen zakken. Geen zucht van opluchting. Geen gewrijf over mijn polsen met een pijnlijk gezicht. Ik wilde niets met die vent. Maar ik zei wel iets.

'Oké,' zei ik. 'Laten we dan maar naar je baas gaan.'

Het was het eerste dat ik zei sinds ik mijn ontbijt had besteld. Nu keek Baker dankbaar. Hij klopte twee keer op de deur en iemand deed hem van buiten van het slot. Hij deed de deur open en gebaarde me naar buiten. Daar stond Stevenson met zijn rug naar de grote, open ruimte. Het geweer was weg. De achterhoede was

verdwenen. Er kwam rust in de zaak. Ze kwamen ieder aan een kant van me staan. Baker pakte me licht bij mijn elleboog. We liepen langs een kant van de open ruimte en kwamen bij een deur achterin. Stevenson duwde die open en we liepen een groot kantoor in. Een heleboel rozenhout, overal.

Aan een groot bureau van rozenhout zat een dikke man. Achter hem stonden een paar grote vlaggen. De Amerikaanse met een gouden randje links en waarschijnlijk de vlag van Georgia rechts. Er hing een wandklok tussen. Een groot, antiek, rond ding van mahonie. Er leken wel boenwaslagen van vele decennia op te zitten. Waarschijnlijk de klok uit het oude bureau dat ze met de grond gelijk hadden gemaakt om plaats te maken voor dit gebouw. De architect zou hem wel op hebben laten hangen om het nieuwe gebouw een historisch tintje te geven. Hij wees bijna halfeen.

De dikke man keek op toen ik zijn kant op werd geduwd. Hij keek neutraal alsof hij me taxeerde. Hij keek nog eens, en nu beter. Vervolgens kreeg hij een smalende uitdrukking op zijn gezicht en toen blafte hij met een schor geluid dat een schreeuw zou zijn als zijn longen er beter aan toe waren geweest:

‘Zitten en je gore bek houden.’

De dikzak verraste me. Hij leek me echt een klootzak. Het tegenovergestelde van wat ik tot dusverre had gezien. Baker en zijn arrestatieteam waren puntgaaf. Professioneel en efficiënt. De dame van de vingerafdrukken was keurig. Maar deze vette commissaris nam alleen maar veel ruimte in beslag. Vies, dun haar. Ondanks de koele atmosfeer zat hij te zweten. De roodgrijs gevlekte tint van een ongezonde, veel te dikke massa. Torenhoge bloeddruk. Fossiele slagaderen. Hij leek me buitengewoon incompetent.

‘Ik heet Morrison,’ gierde hij alsof het me iets kon schelen. ‘Ik ben commissaris van politie van Margrave. En jij bent een moordzuchtige flikker van buiten. Je bent naar mijn stad toegekomen om er op het land van meneer Kliner een flinke teringzooi van te maken. Dus nu ga je netjes een volledige bekentenis afleggen aan het hoofd van mijn recherche.’

Hij stopte en keek me aan. Alsof hij me nog steeds probeerde te taxeren. Of hij wachtte misschien op een reactie. Vergeefs dus. Hij porde met zijn dikke wijsvinger in mijn richting.

‘En dan gaan we je opsluiten,’ zei hij. ‘En dan krijg je de stoel. En daarna ga ik op dat armetierige kutgraf van je schijten.’

Hij hees zijn logge gestalte uit de stoel en wendde zijn blik af.

‘Ik wilde het zelf doen, maar ik heb het te druk,’ zei hij.

Hij waggelde achter zijn bureau vandaan. Ik stond halverwege het bureau en de deur. Hij schoof wat dichterbij en stond stil. Zijn dikke neus bevond zich ongeveer ter hoogte van de middelste knoop van mijn jas. Hij keek me nog steeds aan alsof iets hem verwonderde.

‘Ik heb jou al eens eerder gezien,’ zei hij. ‘Maar waar?’

Hij keek eerst naar Baker en vervolgens naar Stevenson. Alsof hij verwachtte dat ze notitie zouden nemen van wat hij zei en wanneer hij het zei.

‘Ik heb deze knaap al eens eerder gezien,’ zei hij tegen ze.

Hij sloeg de deur van het kantoor met een klap achter zich dicht en ik bleef met de twee agenten achter tot het hoofd van de recherche binnen kwam stevenen. Een lange, zwarte man; hij was niet oud maar werd al een beetje kaal en grijs. Net genoeg om hem iets deftigs te geven. Kordaat en zeker. Goed gekleed in een ouderwets tweedpak. Moleskin vest. Glimmende schoenen. Hij zag eruit zoals een commissaris zou moeten. Hij gaf een teken dat Baker en Stevenson konden gaan. Hij deed de deur achter hen dicht. Hij nam plaats achter het grote bureau en maakte een gebaar dat ik tegenover hem moest gaan zitten.

Hij trok luidruchtig een la open en haalde er een cassetterecorder uit. Hij hief hem op armlengte recht omhoog om er een kluwen snoer uit te trekken. Hij stopte de stekker in het stopcontact, sloot de microfoon aan en deed er een bandje in. Hij drukte op RECORD en tikte met zijn nagel tegen de microfoon. Drukte op stop en spoelde terug. Drukte op PLAY. Hoorde het getik van zijn nagel. Knikte. Spoelde weer terug en drukte op RECORD. Ik sloeg hem gade.

Er viel een korte stilte. Ik hoorde alleen een licht gezoem van de airconditioning, het licht, of een computer. Of van de bandrecorder die langzaam draaide. Ik hoorde de oude klok traag tikken. Het was een geduldig geluid, alsof het bereid was eeuwig zo door te gaan, ongeacht wat ik zou doen. Vervolgens leunde hij achterover en keek me strak aan. Met zijn vingers schuin tegen elkaar zoals lange, elegante mensen dat zo mooi kunnen.

‘Juist,’ zei hij. ‘Er zijn een paar vragen.’

Hij had een zware stem. Als ver onweer. Geen zuidelijke tongval. Hij zag eruit en klonk als een bankier uit Boston, alleen was hij zwart.

‘Ik ben hoofdinspecteur Finlay,’ zei hij. ‘Ik sta aan het hoofd van de plaatselijke recherche. Ik begrijp dat men u van uw rechten op de hoogte heeft gebracht. U hebt nog niet bevestigd dat u ze hebt begrepen. Voordat we verder gaan, moet dat nog even geregeld worden.’

Geen bankier uit Boston. Meer iemand van Harvard.

‘Ik begrijp mijn rechten,’ zei ik.

Hij knikte.

‘Mooi,’ zei hij. ‘Daar ben ik blij om. Waar is uw advocaat?’

‘Die heb ik niet nodig,’ zei ik.

‘U wordt verdacht van moord,’ zei hij. ‘U hebt een advocaat nodig. Daar kunnen wij voor zorgen, begrijpt u? Zonder kosten. Wilt u niet dat wij voor een gratis advocaat zorgen?’

‘Nee, ik heb geen advocaat nodig,’ zei ik.

Finlay staarde me een poosje over zijn vingertoppen heen aan.

‘Oké,’ zei hij. ‘Maar dan zult u een ontheffing moeten tekenen. Een verklaring dat u een advocaat is aangeboden en dat wij daar kosteloos voor zouden zorgen, maar dat u er definitief van afziet.’

‘Oké,’ zei ik.

Hij scharrelde een formulier uit een andere lade en keek op zijn horloge om de juiste datum en tijd in te spreken. Hij schoof me het formulier toe. Het lijntje waar ik moest tekenen stond met een groot zwart kruis aangegeven. Hij schoof me een pen toe. Ik tekende en schoof het formulier weer terug. Hij bestudeerde het. Toen stopte hij het in een map.

‘Die handtekening kan ik niet ontcijferen,’ zei hij, ‘dus voor de administratie zullen we beginnen met uw naam, adres en geboortedatum.’

Er viel weer een stilte. Ik keek hem aan. Dit was een koppige jongen. Jaar of vijfenveertig. Als je niet koppig bent maar wel vijfenveertig en zwart, word je geen hoofdinspecteur van de recherche in Georgia. Er viel niet met hem te spotten. Ik haalde diep adem.

‘Mijn naam is Jack Reacher,’ zei ik. ‘Geen tweede voornaam. Geen adres.’

Hij schreef het op. Er viel weinig te schrijven. Ik noemde mijn geboortedatum.

‘Oké, meneer Reacher,’ zei Finlay. ‘Zoals ik al zei, hebben we een heleboel vragen. Ik heb een blik op uw persoonlijke eigendommen geworpen. U hebt geen identiteitsbewijs. Geen rijbewijs, geen

creditcards, niks. U zegt dat u geen adres hebt. Dus vraag ik me af: wie is deze meneer?’

Hij zat niet op een antwoord te wachten.

‘Wie was die vent met dat kaalgeschoren hoofd?’ vroeg hij.

Ik gaf geen antwoord. Ik staarde naar de grote klok om de grote wijzer te zien bewegen.

‘Vertel eens wat er is gebeurd,’ zei hij.

Ik had geen idee. Geen flauw idee. Er was iets met iemand gebeurd, maar niet met mij. Ik bleef maar stommetje spelen.

‘Wat is Pluribus?’ vroeg Finlay.

Ik keek hem aan en haalde mijn schouders op.

‘Het motto van de Verenigde Staten?’ zei ik. ‘*E pluribus unum*? In 1776 aangenomen door het Tweede Continentale Congres, nietwaar?’

Hij gromde maar wat terug. Ik bleef hem recht aankijken. Hij leek me wel het type om een vraag te willen beantwoorden.

‘Waar gaat dit over?’ vroeg ik.

Er viel weer een stilte. Zijn beurt om mij recht aan te kijken. Ik zag dat hij overwoog of hij antwoord zou geven en zo ja, hoe.

‘Waar gaat dit over?’ herhaalde ik.

‘Je weet best waar dit over gaat,’ zei hij. ‘Moord. Met een aantal zeer onthutsende bijzonderheden. Het slachtoffer is vanmorgen aangetroffen bij de loodsen van Kliner. Die staan aan het noordelijke eind van de provinciale weg, bij het klaverblad van de snelweg. Een getuige heeft een man van de lokatie zien weglopen. Vanochtend even na acht uur. Het signalement was dat van een blanke man, erg groot, met een lange zwarte overjas, blond haar, geen hoed en zonder bagage.’

Er viel weer een stilte. Ik ben blank. Ik ben erg groot. Ik heb blond haar. Ik zat daar in een lange, zwarte jas. Ik had geen hoed op. Noch een tas bij me. Ik had vanmorgen bijna vier uur over een weg door het platteland gelopen. Van acht tot ongeveer kwart voor twaalf.

‘Hoe lang is die provinciale weg?’ zei ik. ‘Van de snelweg hierheen?’

Finlay moest even nadenken.

‘Kilometer of twintig, denk ik,’ zei hij.

‘Juist,’ zei ik. ‘Ik ben van de snelweg naar de stad komen lopen. Kilometer of twintig. Een heleboel mensen moeten me hebben gezien. Dat wil nog niet zeggen dat ik iets op mijn kerfstok heb.’

Hij reageerde niet. Ik begon nieuwsgierig te worden.